I

(Riżoluzzjonijiet, rakkomandazzjonijiet u opinjonijiet)

OPINJONIJIET

IL-KUMITAT EKONOMIKU U SOĊJALI EWROPEW

IL-523 SESSJONI PLENARJA TAL-KESE FIT-22 U D-23 TA' FRAR 2017

Opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew dwar "Edukazzjoni ta' kwalità għolja għal kulħadd"

(Opinjoni esploratorja)

(2017/C 173/01)

Relatur: **Benjamin RIZZO**

Talba mill-Presidenza Maltija tal-Kunsill	16.9.2016
Bażi legali	L-Artikolu 304 tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea
Sezzjoni kompetenti	Sezzjoni Speċjalizzata għax-Xogħol, l-Affarijiet Soċjali u ċ-Ċittadinanza
Adottata fis-sezzjoni	3.2.2017
Adottata fil-plenarja	22.2.2017
Sessjoni plenarja Nru	523
Riżultat tal-votazzjoni (favur/kontra/astensjonijiet)	207/1/5

1. **Konklużjonijiet u rakkomandazzjonijiet**

Il-KESE:

1.1. iħeġġeġ lill-Istati Membri jieħdu impenn akbar fil-qasam tal-edukazzjoni ta' kwalità għolja sabiex ilkoll jilħqu l-għanijiet tal-UE għall-2020 u dawk tan-NU għall-2030;

1.2. jisħaq dwar l-importanza ta' edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità għolja ffinanzjati mill-istat u għal kulħadd, filwaqt li jenfasizza r-rilevanza ta' edukazzjoni liċ-ċittadini dwar id-drittijiet tal-bniedem, dwar ir-rwol tagħhom bħala ċittadini u dwar it-tisħiħ tal-valuri Ewropej fil-programmi edukattivi kollha tal-Istati Membri;

1.3. jappella għal appoġġ aktar qawwi għall-edukazzjoni bikrija tat-tfal (li hija deċiżiva għall-kisba tal-lingwa, is-soċjalizzazzjoni, l-adattament għall-edukazzjoni primarja u l-edukazzjoni ulterjuri) u għat-tagħlim tul il-ħajja (li huwa deċiżiv għal integrazzjoni b'suċċess fis-soċjetà u fid-dinja tax-xogħol);

1.4. jenfasizza l-ħtieġa li jinħolqu opportunitajiet ta' taħriġ għal studenti li jħallu l-iskola ta' età żgħira, ħaddiema b'livell baxx ta' ħiliet u ħaddiema migranti, u li jiġu rikonoxxuti r-riżultati mill-edukazzjoni mhux formali u informali;

1.5. iqis li l-isfidi marbuta mal-futur tax-xogħol u mad-diġitalizzazzjoni huma temi kruċjali li l-UE u l-Istati Membri għandhom jiddedikaw spazju importanti għalihom fid-dibattitu politiku u fid-djalogu soċjali dwar l-edukazzjoni ta' kwalità għolja għal kulħadd;

1.6. iħeġġeġ lill-UE u lill-Istati Membri tagħha biex ifittxu aktar sinerġiji u strateġiji maqbula mifruxa mal-UE kollha fil-qasam tal-edukazzjoni;

1.7. ifakkar lill-Kummissjoni Ewropea (KE) u lill-Istati Membri li l-għalliema u l-persunal tal-edukazzjoni jeħtieġu appoġġ fl-isforzi tagħhom biex itejbu l-aspetti kollha tal-iżvilupp professjonali tagħhom u b'hekk itejbu l-prestazzjoni tal-impjieg tagħhom. Għaldaqstant jirrakkomanda l-investiment fil-kwalifiki tal-għalliema u l-persunal tat-taħriġ, filwaqt li jsir sforz biex jiġi żgurat bilanċ bejn is-sessi fir-reklutaġġ, u li jingħataw xogħol stabbli u anke kundizzjonijiet għall-iżvilupp tal-karriera u salarji tajbin għalihom kollha;

1.8. jappella favur użu aktar effettiv tal-Fondi Ewropej, speċjalment tal-Fond Soċjali Ewropew (FSE), u l-Orizzont 2020, biex jappoġġjaw edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità, appoġġ lit-talent, riċerka u innovazzjoni.

2. **Kummenti ġenerali**

2.1. Il-KESE jinnota bi pjaċir kbir li l-Presidenza Maltija għażlet it-tema ta' "**Edukazzjoni ta' kwalità għolja għal kulħadd"** bħala waħda globali u talbet lill-KESE jħejji opinjoni esploratorja dwar il-kwistjoni. L-Ewropa m'għandhiex tinsa r-rwol essenzjali li l-edukazzjoni ta' kwalità għolja għal kulħadd taqdi fl-iżvilupp ta' soċjetà Ewropea impenjata li tħares id-drittijiet u l-valuri fundamentali. Malta qed timmira li tippromovi l-inklużjoni fid-diversità fl-edukazzjoni formali u mhux formali billi jingħataw rotot ta' tagħlim ġusti u varjati. F'dan is-sens, Malta organizzat ġimgħa edukattiva f'Jannar 2017 li kienet tiffoka fuq "ugwaljanza u tagħlim" u "edukazzjoni diġitali".

2.2. Il-KESE jinnota wkoll bi pjaċir li fis-7 ta' Diċembru l-KE ppreżentat tliet Komunikazzjonijiet taħt it-titolu "Inizjattiva taż-Żgħażagħ" ([1]). Din l-Opinjoni tiffoka fuq il-Komunikazzjoni dwar it-titjib u l-immodernizzar tal-edukazzjoni: Edukazzjoni ta' kwalità għolja għal kulħadd. Barra dan, bħala r-rappreżentant tas-soċjetà ċivili Ewropea fil-livell tal-UE, il-KESE jistenna li jiġi kkonsultat u li jaqdi rwol attiv f'kull żvilupp ulterjuri marbut ma' dawn l-inizjattivi. Madankollu, bħala l-ewwel reazzjoni, il-KESE jibża' li l-valur ta' dawn l-inizjattivi jista' jintilef meta jkunu għadhom qed japplikaw miżuri ta' awsterità għal ħafna membri tas-soċjetajiet tagħna, u jfixkluhom milli jibbenefikaw bis-sħiħ minn edukazzjoni ta' kwalità għolja.

2.3. Minkejja li l-edukazzjoni tibqa' prerogattiva tal-gvernijiet nazzjonali, il-KESE jemmen li l-UE għandha tuża l-influwenza u l-kapaċità finanzjarja tagħha biex tgħin lill-Istati Membri jinvestu aktar f'edukazzjoni ta' kwalità għolja għal kulħadd.

3. **Kummenti speċifiċi**

3.1. ***Edukazzjoni ta' kwalità***

3.1.1. L-edukazzjoni ta' kwalità tikkontribwixxi għall-iżvilupp ta' nisa u rġiel liberi, kritiċi, konxji, attivi u indipendenti, li kapaċi jipparteċipaw fil-progress tas-soċjetajiet fejn jgħixu u jifhmu l-valuri komuni tal-libertà u s-solidarjetà. Din toħloq ukoll il-bażi li tippermetti lill-persuni jindirizzaw l-isfidi tad-dinja tax-xogħol.

3.1.2. L-impenn għal edukazzjoni ta' kwalità jitlob azzjonijiet konkreti, bħalma huma:

— it-titjib tal-appoġġ għall-edukazzjoni bikrija tat-tfal (li hija deċiżiva għall-kisba tal-lingwa, is-soċjalizzazzjoni, l-adattament għall-edukazzjoni primarja u l-edukazzjoni ulterjuri) u għat-tagħlim tul il-ħajja (li huwa deċiżiv għal integrazzjoni b'suċċess fis-soċjetà u fid-dinja tax-xogħol);

— l-iżgurar li l-edukazzjoni tkun tindirizza l-isfidi tal-globalizzazzjoni, id-diġitalizzazzjoni u l-isfidi fid-dinja tax-xogħol;

— il-ħolqien ta' opportunitajiet ta' taħriġ għal studenti li jħallu l-iskola ta' età żgħira, ħaddiema b'livell baxx ta' ħiliet u ħaddiema migranti, mingħajr ma jitwarrab il-litteriżmu diġitali;

— l-iżgurar li l-ħiliet marbutin mal-għażla tal-informazzjoni jiġu żviluppati bħala parti mill-proċess edukattiv;

— ir-rikonoxximent tar-riżultati mill-edukazzjoni mhux formali u informali;

— il-promozzjoni ta' alleanzi bejn l-atturi edukattivi l-aktar varji, bl-involviment tal-komunità edukattiva kollha;

([1]) COM(2016) 940 final, COM(2016) 941 final, u COM(2016) 942 final.

— it-titjib u l-investiment fit-taħriġ tal-bidu u dak fuq il-post tax-xogħol għall-għalliema u l-persunal tal-edukazzjoni;

— ir-rivalutazzjoni tal-professjoni tal-għalliema u l-għoti ta' kundizzjonijiet tax-xogħol u pagi aħjar;

— l-iżgurar li l-politiki adottati biex jindirizzaw il-kriżi ekonomika u d-dejn sovran ma jipperikolawx l-edukazzjoni u t-taħriġ ta' kwalità;

— l-investiment f'infrastruttura u għodod ta' edukazzjoni aħjar, pereżempju ICT;

— it-titjib tal-investiment pubbliku f'edukazzjoni, riċerka u taħriġ vokazzjonali ta' kwalità tajba u t-tkomplija tal-appoġġ u l-finanzjament lill-programm Erasmus +;

— l-użu aħjar tal-Fondi Ewropej, speċjalment tal-Fond Soċjali Ewropew (FSE), u l-Orizzont 2020, biex jappoġġjaw edukazzjoni u taħriġ ta' kwalità, riċerka u innovazzjoni;

— it-tisħiħ ta' opportunitajiet ta' mobbiltà mifruxa mal-UE kollha għal studenti, akkademiċi, għalliema, persunal tat-taħriġ u riċerkaturi, li għandhom ikunu jistgħu jqattgħu ħin fi Stat Membru ieħor – dan għandu jkun japplika mhux biss għall-edukazzjoni formali imma wkoll għal sistemi mhux formali, taħriġ vokazzjonali u apprendistati;

— il-ħidma biex jinstabu aktar sinerġiji u strateġiji maqbula mifruxa mal-UE kollha fil-qasam tal-edukazzjoni; u

— il-promozzjoni tal-kooperazzjoni u tad-djalogu bejn il-kumpaniji, is-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ, u l-fornituri tagħhom bl-għan li jiġu identifikati il-ħtiġijiet ta' ħiliet u sabiex jiġi promoss l-impjieg.

3.2. ***Edukazzjoni u drittijiet tal-bniedem***

3.2.1. Il-KESE jemmen li, filwaqt li għan ewlieni tal-edukazzjoni huwa l-iżvilupp tal-persuni kif jingħad hawn fuq, it-taħriġ huwa dixxiplina u attività aktar rilevanti għal għanijiet operattivi u huwa relatat mill-qrib mal-iżvilupp u l-inklużjoni fid-dinja tax-xogħol. Il-KESE diġà wera d-differenzi u l-konnessjonijiet bejn l-edukazzjoni u t-taħriġ, li huma ċertament relatati iżda għandhom l-għanijiet proprji tagħhom. F'bosta Opinjonijiet, il-KESE kkontribwixxa sabiex l-edukazzjoni tiġi rikonoxxuta bħala dritt fundamentali tal-bniedem, ġid pubbliku u responsabbiltà primarja tal-gvernijiet.

3.2.2. Id-Dikjarazzjoni dwar il-promozzjoni taċ-ċittadinanza u l-valuri komuni tal-libertà, it-tolleranza u n-nondiskriminazzjoni permezz tal-edukazzjoni (iffirmata mill-Ministri tal-Edukazzjoni f'Pariġi f'Marzu 2015, wara l-attakki li seħħew fi Franza u fid-Danimarka) tiddikjara li l-UE *tafferma mill-ġdid id-determinazzjoni li turi solidarjetà b'appoġġ għall-valuri fundamentali li jinsabu fil-qalba tal-UE: ir-rispett għad-dinjità tal-bniedem, il-libertà (inkluża l-libertà tal-espressjoni), id-demokrazija, l-ugwaljanza, l-istat tad-dritt, u r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem*.

3.2.3. Sfortunatament, fl-2016 il-vjolenza minn firxa ta' kuntesti differenti (li jinkludu gruppi politiċi tal-lemin estrem li jiddefendu proposti ksenofobiċi u razzisti, it-terroriżmu abbażi ta' argumenti reliġjużi, u r-rifjut qawwi ta' refuġjati li jaħarbu mill-gwerra u l-kunflitt) reġa' kellha konsegwenzi ta' tbatija. L-edukazzjoni dwar id-drittijiet tal-bniedem u għaċ-ċittadinanza, kif ukoll dwar il-valuri tal-UE, għalhekk għandha tissaħħaħ fil-programmi edukattivi kollha tal-Istati Membri;

3.2.4. F'dan is-sens, l-Istati Membri għandhom iżidu dimensjonijiet ġodda għall-edukazzjoni: ir-rabtiet tagħha mad-drittijiet fundamentali u mal-futur tax-xogħol u għandha tkun ta' tħejjija għat-tibdil kulturali u funzjonali li jirriżulta mill-iżviluppi ambjentali, kif ukoll jiżguraw li t-taħriġ ikun adatt għall-kompiti u l-ħiliet meħtieġa f'ekonomija tal-iżvilupp sostenibbli.

3.2.5. Waħda mill-isfidi tal-edukazzjoni moderna hija l-kapaċità li wieħed ilaħħaq mal-informazzjoni ("il-litteriżmu tal-informazzjoni"). L-aċċess għall-informazzjoni huwa dritt taċ-ċittadini, iżda kif wieħed juża l-informazzjoni hija kwistjoni kumplessa. L-għażla, l-interpretazzjoni u l-użu tal-informazzjoni huma kapaċitajiet li jistgħu u għandhom jissawru permezz tal-edukazzjoni, b'tali mod li jibbenefikaw minnhom l-individwi u s-soċjetà. Il-litteriżmu tal-informazzjoni huwa wieħed mill-kriterji ta' edukazzjoni ta' kwalità għolja.

3.3. ***Il-kriżi ekonomika, il-faqar, l-esklużjoni soċjali***

3.3.1. Rapport tal-Eurostat jiddikjara li fl-2015, madwar 25 miljun tifel u tifla u 26 % tal-popolazzjoni ta' bejn 0 u 17-il sena, fl-UE kienu f'riskju […] [ta' faqar jew ta' esklużjoni soċjali]. […] Fl-2015 aktar minn terz tat-tfal kienu fir-riskju [ta' faqar jew ta' esklużjoni soċjali] […] f'6 Stati Membri: ir-Rumanija, il-Bulgarija, il-Greċja, l-Ungerija, Spanja, u l-Italja. L-akbar żieda seħħet fil-Greċja (minn 28,7 % fl-2010 għal 37,8 % fl-2015, jiġifieri 9,1 punti ta' persentaġġ oħra. Din id-data inkwetanti turi b'mod ċar ir-rabta bejn il-kriżi u ż-żieda fil-faqar.

3.3.2. L-aktar rapporti reċenti tal-UE dwar is-settur tal-edukazzjoni jipprovdu evidenza addizzjonali dwar kwistjoni li tidher f'ħafna analiżijiet u dikjarazzjonijiet preċedenti tas-soċjetà ċivili: li l-faqar huwa marbut mill-qrib mal-isfond soċjoekonomiku u kulturali tal-familji u l-gruppi soċjali. L-Eurostat jiddikjara li *l-proporzjon ta' tfal f'riskju ta' faqar jew esklużjoni soċjali fl-UE jonqos iktar ma jitjieb il-livell edukattiv tal-ġenituri tagħhom. Fl-2015, kważi 2/3 (65,5 %) tat-tfal kollha li l-ġenituri tagħhom kellhom livell baxx ta' edukazzjoni (mhux aktar minn livell baxx ta' edukazzjoni sekondarja) kienu fir-riskju tal-faqar […] meta mqabbla ma' 30,3 % ta' tfal li jgħixu ma' ġenituri li kellhom livell medju ta' edukazzjoni […] u 10,6 % tat-tfal mal-ġenituri b'livell ogħla ta' edukazzjoni.*

3.3.3. Il-faqar fl-edukazzjoni, jew il-proporzjon ta' żgħażagħ li ma jilħqux standards minimi fl-edukazzjoni, huwa wieħed mill-akbar sfidi fl-Ewropa llum. Min-naħa l-oħra, minħabba l-kriżi ekonomika u limitazzjonijiet baġitarji u fiskali stretti, il-kwalità tas-sistemi tal-edukazzjoni u t-taħriġ qed tmur għall-agħar, filwaqt li qed jiżdied ir-riskju ta' faqar u esklużjoni u jiġi mhedded il-prinċipju ta' edukazzjoni pubblika ta' kwalità għolja għal kulħadd.

3.3.4. Minkejja li xi pajjiżi Ewropej iddeċidew li jnaqqsu l-baġits tal-edukazzjoni, ibaxxu s-salarji tal-persunal, jillimitaw ir-reklutaġġ tal-persunal, jieqfu mill-bini ta' skejjel, jew ma jallokawx riżorsi suffiċjenti għall-manteniment ta' infrastruttura sikura u abitabbli fl-istabbilimenti edukattivi, din ix-xejra għandha titreġġa' lura. Fl-2014, in-nefqa pubblika fuq l-edukazzjoni kienet biss ta' 1,1 % f'termini reali, u għaxar Stati Membri naqqsu l-infiq tagħhom fl-2014 meta mqabbel mal-2013 ([2]). Għalhekk, il-KESE jħeġġeġ lill-gvernijiet nazzjonali biex jikkunsidraw mill-ġdid u jimmodifikaw il-programmi ta' awsterità li jistgħu jolqtu ħażin ħafna l-implimentazzjoni tal-impenji li saru fil-livell Ewropew u internazzjonali fil-qasam tal-edukazzjoni, bħall-Aġendi tal-2020 u l-2030.

3.4. ***L-edukazzjoni u l-futur tax-xogħol***

3.4.1. Il-futur tax-xogħol huwa tema kruċjali li għandha tingħata pożizzjoni ewlenija fid-dibattitu politiku u d-djalogu soċjali dwar l-edukazzjoni ta' kwalità għolja. Barra dan, iċ-ċaqliq enormi qed ifassal mill-ġdid il-mod kif jitwettaq ix-xogħol. Ir-riżultat huwa li minkejja li qed iġġib opportunitajiet ġodda billi tbiddel l-innovazzjonijiet f'impjiegi ġodda, id-dinja tax-xogħol issa hija kkaratterizzata minn livelli għolja ta' nuqqas ta' prevedibbiltà kemm għall-ħaddiema kif ukoll għan-negozji. U, flimkien ma' opportunitajiet pożittivi ġodda, it-tranżizzjonijiet li qed iġġib magħha r-rivoluzzjoni diġitali jkabbru saħansitra aktar is-sens ta' inċertezza u kumplessità. Kif iddikjarat fl-ewwel Monitoraġġ tal-Edukazzjoni u t-Taħriġ li tfassal mill-Kummissjoni ta' Juncker, *"It-tħejjija tal-persuni biex jiksbu impjieg hija biss parti mill-istampa. L-edukazzjoni għandha rwol daqstant ieħor importanti fil-ħolqien ta' soċjetà aħjar"*. Madankollu, illum il-ġurnata, anke l-aktar ħaddiema kwalifikati jistgħu jitilfu l-impjieg tagħhom. Għalkemm kruċjali, l-edukazzjoni u t-taħriġ fihom innifishom ma għadhomx garanzija ta' impjieg tajjeb, stabbli u mħallas tajjeb. Barra dan, l-inugwaljanzi fis-suq tax-xogħol jidhru li saru tħassib li għandu jiġi indirizzat b'mod adatt.

3.4.2. L-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali qed isiru dejjem aktar importanti għall-ġlieda kontra l-qgħad u dawn għandhom jittejbu u jsiru aktar aċċessibbli u rilevanti. Għandhom jiġu allokati riżorsi umani u finanzjarji adatti biex tiġi żgurata l-kwalità tar-riżultati tal-edukazzjoni u l-impjegabbiltà tal-persuni konċernati.

3.4.3. Rapport ta' evalwazzjoni tal-KE dwar l-investimenti taħt il-Fond Soċjali Ewropew matul il-perjodu 2007-2013 juri li sal-aħħar tal-2014, mill-inqas 9,4 miljun resident Ewropew sabu impjieg u 8,7 miljun kisbu kwalifika jew ċertifikat. 13,7-il miljun parteċipant irrapportaw riżultati pożittivi oħrajn, bħal livelli ogħla ta' ħiliet. Din l-aħbar pożittiva għandha tħeġġeġ lill-Istati Membri biex jiġġieldu kontinwament kontra l-qgħad fl-Ewropa, li l-livell tiegħu għadu għoli f'ħafna minnhom.

3.4.4. Il-KESE jirrakkomanda wkoll lill-UE u lill-Istati Membri jinvestu aktar fir-riċerka u l-innovazzjoni biex jinħolqu aktar impjiegi u impjiegi aħjar għall-futur.

3.4.5. Għad hemm distakk fil-pagi abbażi tal-ġeneru. F'Novembru 2015, il-Kummissarju Věra Jourová qalet li: "In-nisa għadhom qegħdin jaħdmu kważi xahrejn b'xejn kull sena, minħabba li l-pagi medji fis-siegħa għan-nisa huma 16,4 % inferjuri għal dawk tal-irġiel. L-ugwaljanza bejn l-irġiel u n-nisa hija waħda mill-valuri fundamentali tal-Unjoni Ewropea, iżda din il-ġurnata tfakkarna li mhijiex waħda mir-realtajiet fundamentali tagħha." Minħabba l-femminilizzazzjoni tas-settur tal-edukazzjoni, is-salarji għandhom jiġu rieżaminati u l-opportunitajiet tal-karriera għandhom jittejbu.

([2]) Education & Training Monitor 2015.

3.5. ***L-edukazzjoni pubblika***

3.5.1. L-Istati Membri għandhom jaffermaw mill-ġdid ir-rwol tal-edukazzjoni pubblika biex jinkisbu ugwaljanza u koeżjoni soċjali. Meta titqies l-aktar data riċenti tal-UE dwar il-faqar u r-riskju ta' esklużjoni soċjali, ma tistax ma ssirx enfasi fuq l-importanza tal-edukazzjoni pubblika biex jinħolqu soċjetajiet aktar ġusti.

3.5.2. L-edukazzjoni ta' kwalità għolja għandha tingħata b'mod ekwu fuq bażi mingħajr skop ta' qligħ. Il-gvernijiet għandhom ir-responsabbiltà primarja li jiżguraw riżorsi adatti għal edukazzjoni b'aċċessibbiltà għal kulħadd permezz ta' tassazzjoni ġusta u progressiva, kif ħadu impenn li jagħmlu fil-livelli internazzjonali u Ewropej. L-investiment fl-edukazzjoni, speċjalment fl-edukazzjoni pubblika, għandu jsir prijorità politika.

3.5.3. Peress li mhux il-ħaddiema kollha għandhom l-għodod biex ikunu reżiljenti għar-riskji soċjetali, personali u professjonali, huwa kruċjali l-aċċess għal opportunitajiet pubbliċi għat-titjib fil-ħiliet u għat-tagħlim ta' ħiliet ġodda u l-aċċess għal protezzjoni soċjali tul il-ħajja tal-individwu. Bħala r-rappreżentant tas-soċjetà ċivili fil-livell tal-UE, il-KESE jenfasizza l-ħtieġa li jissaħħu u jingħataw aktar fondi għal faċilitajiet pubbliċi għat-taħriġ ta' persuni qiegħda u ħaddiema migranti.

3.5.4. Il-KESE jqis ukoll li l-imsieħba soċjali u l-komunità edukattiva għandhom jingħataw setgħat ta' monitoraġġ u jivvalutaw l-effettività tan-nefqa pubblika fl-edukazzjoni.

3.6. ***Id-djalogu soċjali u n-negozjar kollettiv***

3.6.1. Madwar l-Ewropa, id-djalogu soċjali fis-settur tal-edukazzjoni qed jiffaċċja għadd ta' sfidi, minħabba fatturi interni u esterni. Aktar tħassib ekonomiku dirett wassal biex id-djalogu soċjali jaqbad it-triq tan-niżla fl-aġenda politika. In-nuqqas ta' djalogu soċjali effettiv huwa rifless fil-fatt li d-deċiżjonijiet li jolqtu lill-persunal edukattiv u lill-komunità tal-iskola ta' spiss jittieħdu mingħajr konsultazzjonijiet formali mal-imsieħba soċjali. F'ħafna pajjiżi, l-ambitu tan-negozjar naqas proprju meta suppost qed jiġi estiż biex jindirizza l-bosta sfidi ġodda li qed tiffaċċja l-komunità edukattiva.

3.6.2. Għalhekk, il-KESE jħeġġeġ lill-Istati Membri u lill-imsieħba soċjali biex isaħħu l-korrelazzjoni bejn id-djalogu soċjali nazzjonali u dak Ewropew u biex jiddiskutu kif jestendu l-ambitu tan-negozjar kollettiv. Id-djalogu soċjali Ewropew fis-settur tal-edukazzjoni huwa kruċjali biex jintlaħqu l-għanijiet tal-Istrateġija Ewropa 2020 u tal-Aġenda 2030, għax dan ilaqqa' flimkien l-impjegaturi u l-ħaddiema Ewropej f'dan il-qasam biex b'hekk ikunu jistgħu jiftiehmu kif jindirizzaw l-isfidi li qed jiffaċċja s-settur. Il-komunità edukattiva kollha (ġenituri, studenti, organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili, eċċ.) għandha tkun involuta wkoll.

3.7. ***L-ICT fl-edukazzjoni***

3.7.1. F'dawn l-aħħar snin, id-dinja nbidlet minn ekonomija xprunata l-aktar mill-produzzjoni għal waħda orjentata lejn is-servizzi. Il-ħolqien tal-għarfien sar fattur ta' valur kritiku kemm għall-produzzjoni kif ukoll għas-servizzi.

3.7.2. It-teknoloġija tal-informazzjoni u tal-komunikazzjoni fid-dinja globalizzata biddlet l-integrazzjoni ekonomika u l-interdipendenza fil-livelli kollha. Barra minn hekk, it-trasformazzjoni diġitali qed tiġġenera bidliet kbar fl-industriji u s-servizzi. Dan jinkludi t-tranżizzjoni minn impjieg tradizzjonali għal impjiegi diġitali. L-ICT tintuża f'ħafna modi. Tipprovdi wkoll appoġġ għal netwerks virtwali soċjali u/jew politiċi. B'dan il-mod, l-ICT taqdi rwol dejjem akbar għas-soċjalizzazzjoni tat-tfal u ż-żgħażagħ.

3.7.3. Għalkemm l-ICT joffru opportunitajiet f'ħafna oqsma, tiftaħ ukoll il-bieb għal perikli reali, bħalma huma iċ-ċiberkriminalità, il-kontenut perikoluż u ta' ħsara, aktar kummerċjalizzazzjoni tas-servizzi, kif ukoll tippermetti s-sorveljanza teknoloġika u l-użu ħażin tad-data personali. Il-protezzjoni tad-data personali u s-sigurtà tal-informazzjoni fil-qasam tal-edukazzjoni jkunu jeħtieġu jiġu indirizzati minn strateġija Ewropea. Barra dan, diversi pajjiżi Ewropej għandhom strateġiji nazzjonali fis-seħħ biex jippromovu l-użu tal-ICT f'oqsma differenti, inkluż strateġija speċifika ddedikata għall-edukazzjoni, iżda għad hemm lakuni kbar fl-implimentazzjoni.

3.7.4. L-introduzzjoni ta' apparat diġitali fl-edukazzjoni hija tema ewlenija għall-komunità edukattiva u s-soċjetà. Fl-Aġenda Diġitali tagħha u fil-Qafas Strateġiku għall-Edukazzjoni u t-Taħriġ 2020, il-Kummissjoni Ewropea enfasizzat il-ħtieġa għal approċċi innovattivi fit-tagħlim u l-edukazzjoni fl-Istati Membri sabiex jittejbu l-ħiliet diġitali u sabiex il-ħaddiema jitħejjew għall-impjiegi diġitali tal-futur. L-istudji tar-riċerka u r-rapporti mill-OECD u l-Unesco jagħtu l-istess indikazzjoni: il-bżonn inerenti li jiġi żgurat li l-istabbilimenti tal-edukazzjoni jkunu mgħammra biex jużaw l-ICT fit-tagħlim u li jittejbu l-kompetenzi fit-tagħlim b'rabta mal-użu pedagoġiku tal-ICT fil-livelli kollha tal-edukazzjoni biex isawru l-futur.

3.7.5. L-integrazzjoni ta' teknoloġija ġdida fl-edukazzjoni tista' trawwem il-ħiliet li huma meħtieġa għall-adattament għal teknoloġija li qed tinbidel b'pass mgħaġġel u tħejji l-istudenti għat-tagħlim tul il-ħajja u ċittadinanza demokratika attiva. Madankollu, filwaqt li l-ICT fl-edukazzjoni għandhom il-potenzjal li jtejbu t-tagħlim u l-edukazzjoni, dawn jippreżentaw ukoll bosta sfidi għall-għalliema u l-istudenti, bħal kif jissemmew f'din l-Opinjoni.

3.7.6. Fl-aħħar nett, għandu jiġu nnotat li, jekk l-UE trid li żżomm pożizzjoni fuq quddiem nett fil-qasam tal-edukazzjoni għolja u r-riċerka xjentifika, din għandha ssaħħaħ l-investiment tagħha fl-appoġġ lit-talent, ir-riċerka u l-innovazzjoni.

3.8. ***L-għalliema, l-arkitetti tal-futur***

3.8.1. Huwa magħruf sew li l-għalliema jaqdu rwol ewlieni biex l-inizjattivi u l-programmi edukattivi jirnexxu jew ifallu. Il-KESE jistieden lill-awtoritajiet u l-istabbilimenti edukattivi biex jipprovdu appoġġ pedagoġiku u tekniku formali u kontinwu għall-għalliema, biex jgħinhom jadattaw għal sistemi diġitali ġodda u biex jiġi evitat li l-użu tal-ICT iwassal għal deterjorament fil-kundizzjonijiet tax-xogħol. Il-KESE jirrakkomanda l-investiment fil-kwalifiki tal-għalliema u l-persunal tat-taħriġ, sforz biex jiġi żgurat bilanċ bejn is-sessi fir-reklutaġġ billi jingħażlu dawk li huma l-aħjar fil-kategorija tal-professjoni tagħhom, u li jingħataw xogħol stabbli u kundizzjonijiet għall-iżvilupp tal-karriera u salarji tajbin għalihom kollha.

3.8.2. Peress li l-istandards nazzjonali tat-teknoloġija edukattiva huma mistennija jinbidlu drammatikament, ir-rappreżentanti tal-persunal tal-edukazzjoni għandhom jiġu kkonsultati meta l-awtoritajiet nazzjonali tal-edukazzjoni jkunu qed jippjanaw strateġiji u programmi ġodda li jkunu jirrappreżentaw sfida għax-xogħol ta' kuljum tagħhom. Suġġetti bħalma huma r-reġistrazzjoni mill-midja, il-manipulazzjoni tal-midja, il-preżentazzjoni u l-pubblikazzjoni mill-midja, l-iżvilupp tas-siti web, ir-reġistrazzjoni tad-data, it-trattament tal-bażijiet tad-data, il-ġbir ta' informazzjoni, l-ambjent kollaborattiv u l-iskambju tal-fajls għandhom jiġu integrati fit-taħriġ tal-bidu u dak ta' fuq il-post tax-xogħol. Huwa essenzjali li kull għalliem ikun imħarreġ sabiex jikseb dawn il-ħiliet u l-kompetenzi.

3.8.3. Il-KESE jirrakkomanda wkoll li l-Istati Membri jiffaċilitaw l-opportunitajiet ta' mobbiltà tal-għalliema u l-persunal edukattiv meta jivvjaġġaw lejn Stati Membri differenti, filwaqt li jippreżervaw id-drittijiet għall-pensjoni u s-sigurtà soċjali tagħhom sabiex it-tagħlim u t-taħriġ isiru professjoni aktar attraenti għall-ġenerazzjonijiet iżgħar.

Brussell, it-22 ta' Frar 2017.

Il-President
tal-Kumitat Ekonomiku u Soċjali Ewropew
Georges DASSIS